

Dostava toplih obroka socijalno ugroženim starijim osobama

U Krapinsko-zagorskoj županiji utvrđen je veliki postotak starijih domaćinstava i velik broj starijih osoba (progresivan rast prema popisima stanovništva od 1991. do 2011. godine, 8.842 samačka domaćinstava). Demografske projekcije govore da će se starenje nastaviti, a potrebe biti sve izraženije pa je bilo važno razvijati mrežu socijalnih usluga, naročito izvaninstitucionalnih, za navedenu populaciju. S planiranjem usluge krenulo se 2003. godine kada je donesen Strateški okvir Županijskog plana za zdravlje, od strane Županijskog tima, gdje je među utvrđenim prioritetima neadekvatna skrb o starijim osobama. Na temelju Strateškog okvira donesena je Županijska slika zdravlja i 2005. godine Plan za zdravlje. Od tada se rade godišnji i višegodišnji dokumenti gdje se prati stanje te iskazuju socijalni pokazatelji i planiraju određene aktivnosti u skladu s utvrđenim potrebama. Trenutno je važeći Socijalni plan za razdoblje 2014.-2020. i Akcijski plan socijalnih usluga za 2015. i 2016. godinu, gdje je od strane stručnjaka posebno izrađen Akcijski plan za starije i nemoćne osobe, a dostava toplih obroka jedna je od predviđenih aktivnosti u sklopu strateških dokumenata. Cilj projekta bio je razviti mrežu socijalnih usluga za starije osobe i poboljšati kvalitetu njihovog života.

Svrha ove intervencije je dostavom toplih obroka omogućiti starijim i nemoćnim osobama potrebnu skrb i ostanak u vlastitom domaćinstvu te na taj način smanjiti potrebu za institucionalnim smještajem. Intervencija je usmjerena ranjivoj skupini, nemoćnim osobama koje su socijalno ugrožene (samačka staračka domaćinstava u lošim socio-ekonomskim uvjetima čiji zakonski uzdržavatelji nisu u mogućnosti adekvatno brinuti o njima). Na temelju pokazatelja i provedenog istraživanja prepoznata je potreba na regionalnoj razini za uvođenjem ovog oblika izvaninstitucionalne usluge pomoći u kući dostavom toplih obroka. Osnovano je Stručno povjerenstvo za brigu o starijim osobama sa zadaćom da koordinira i aktivnosti oko provođenja specifičnih potreba starijih osoba. Program je dio strategije na nacionalnoj i regionalnoj razini, i ukomponiran je u sve regionalne strateške dokumente. Okruženje u kojem je proveden program geografski je izdvojeno i izolirano, prometna povezanost je slabo razvijena u Županiji i većinom se radi o izoliranim domaćinstvima što povećava troškove programa i kao krajnji rezultat dovodi do problema da jedan dio Županije još uvijek nije pokriven uslugom i predstavlja izazov za naredno razdoblje. Postupno se povećavao broj korisnika i

pružatelja usluge, od 120 korisnika 2005. godine do 157 2014. Nadležna tijela u KZZ pokrenula su inicijativu da CZSS utvrde potrebe i mogućnosti dostave obroka u kuću korisnika na području Županije, a također su u aktivnost uključeni domovi socijalne skrbi, JLS i potencijalni privatni pružatelji takve usluge. Za dio korisnika pravo na uslugu priznaje se rješenjem CZSS na temelju Zakona o socijalnoj skrbi, međutim potrebe su veće i potrebna je suradnja na regionalnoj i lokalnoj razini kako bi se omogućila usluga što većem broju korisnika. Krapinsko-zagorska županija osigurala je sredstva za kupnju dva dostavna vozila za dva pružatelja usluge, u iznosu od po 50.000 kn, a također od 2010. koordinira i povezuje jedinice lokalne samouprave i Gradsko društvo Crvenog križa Zabok. Trenutno uslugu pružaju tri doma za psihički bolesne odrasle osobe i jedan privatni pružatelj, a usluga se pruža za 157 korisnika. Program dostave toplih obroka pružaju DPBOO Zagreb, Podružnica Mirkovec, DPBOO Bidružica, DPBOO Lohor-grad i trgovačko društvo Bagatela d.o.o. iz Donje Stubice.

Miljenka Mužar Sertić
Krapinsko-zagorska županija
<http://www.kzz.hr/>

Fizikalna terapija i rehabilitacija za osobe s invaliditetom

Potreba za provođenjem besplatne fizikalne terapije i rehabilitacije za osobe s invaliditetom Grada Zagreba uočena je kao lokalno specifična potreba sredinom 2000.-tih. Svjesni činjenice kako povećani troškovi u sustavu zdravstvenog osiguranja umanjuju prava osiguranika iz ranjivih skupina (djece, trudnica, starijih osoba i osoba sa invaliditetom), uz financijsku podršku Gradskog ureda za zdravstvo Grada Zagreba, Ustanova za zdravstvenu njegu u kući (kojoj je osnivač grad Zagreb) je u suradnji sa Zajednicom saveza osoba sa invaliditetom osmislila projekt besplatne fizikalne terapije i rehabilitacije namijenjen osobama s invaliditetom. Značajno smanjenje dobivanja i trajanje prava na fizikalnu terapiju u kući ili ambulantno, ublaženo je organiziranjem ambulantne fizikalne terapije, potpuno besplatne za krajnje korisnike, osobe sa invaliditetom. Grad Zagreb je već početkom dvijetisućitih odlukom o financiranju stacionarne fizikalne terapije za hrvatske branitelje, obuhvatio i preostale osobe s invaliditetom (koji boluju od multiple skleroze, cerebralne i dječje paralize, tetraplegije, osobe nakon amputacije, znatan broj gluhih, slijepih osoba, invalida rada), što je u skladu sa Strategijom Grada Zagreba kojoj je cilj poboljšati kvalitetu života osoba

sa invaliditetom te očuvati njihov funkcionalni status i spriječiti dalje pogoršanje stanja. Na početku 2007. krenulo se s prilagođavanjem prostora koji se nalazi u suterenu Doma zdravlja Centar, kako bi bio dostupan svim osobama s invaliditetom. Nakon toga krenulo se s opremanjem i kadroviranjem osoblja. Prostor se morao opremiti potrebnom aparaturom i ležajevima za provođenje fizikalne terapije. Krenulo se u proceduru provođenja fizikalne terapije i rehabilitacije koji obuhvaća ciklus od deset dana terapije po nalazu i mišljenju liječnika specijaliste. Dodatne aktivnosti su edukacija o načinu izvođenja medicinskih vježbi kod kuće, distribucija edukativne brošure te mogućnost postavljanja pitanja putem web stranice. Međusobnom komunikacijom sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom i koordiniranjem udruga osoba s invaliditetom Grada Zagreba, prate se medicinske indikacije i zdravstveno stanje svakog pojedinca. Projektom smo postigli, od početka 2007. do 2011. godine optimalne rezultate u pružanju usluga i broju korisnika usluga od 419 osoba. Kontinuiranim unapređivanjem opreme te ulaganjem u osoblje nastoji se unaprijediti kvaliteta pruženih usluga fizikalne terapije za osobe sa invaliditetom. U projektu s Ustanovom kontinuirano surađuju mnogobrojne udruge i društva kao što su

Udruga slijepih Zagreb, Udruga invalida cerebralne i dječje paralize Zagreb, Društvo distrofičara Zagreb, Savez gluhih i nagluhih Grada Zagreba, Društvo multiple skleroze Grada Zagreba i Društvo tjelesnih invalida Zagreba. Za potrebe projekta rade četiri fizioterapeuta, od kojih je jedan voditelj, jedan vss fizioterapeut i dva sss fizioterapeuta prema normativima za provođenje ambulantne fizikalne terapije u punom radnom vremenu. Korisnici se mogu informirati o pravima na fizikalnu terapiju putem obavijesti na oglasnim pločama i mrežnim stranicama matičnih udruga. Dnevno se može tretirati 15 do 20 osoba, godišnje 400 do 500 osoba, čime smo dosegli optimum u broju pružanja usluga. Kvaliteta i uspjeh provođenja ovog projekta očituje se u zdravstvenim pokazateljima, a o uspjehu svjedoči i knjiga dojmova u kojoj korisnici iskazuju zadovoljstvo osobljem i kvalitetom pružanja usluge. Projektom je poboljšana kvaliteta života osoba s invaliditetom jer se sprečava takozvani "pad iz kolica u krevet".

Anera Pavlinić
Ustanova za zdravstvenu njegu u kući
anera.pavlinic@zdravstvena-njega.hr